

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance a JUDr. Jana Passera v právní věci žalobce: **Ing. arch. M. D.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, Žerotínovo nám. 3/5, Brno, 601 82, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 6. 2007, čj. JMK 58352/2007, o kasační stížnosti žalovaného, proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 5. 3. 2008, čj. 57 Ca 34/2007 - 43,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 5. 3. 2008, čj. 57 Ca 34/2007 - 43, **se** v části týkající se upuštění od uložení sankce a ve výroku o náhradě nákladů řízení **z r u š u j e** a věc **se v r a c í** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný rozhodnutím uvedeným v záhlaví rozhodl o odvolání žalobce tak, že nahradil výrok rozhodnutí Městského úřadu Kuřim, odboru dopravy, ze dne 19. 3. 2007. sp. zn. S-MK/4390/07/OD/44, čj. MK/4390/07/OD, upraveným zněním, tedy že obviněný z přestupku je vinen, že se dopustil přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle § 22 odst. 1 písm. h) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích porušením § 5 odst. 1 písm. h) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů a přestupku proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. b) zákona o přestupcích, přičemž mu byla udělena pokuta 25 000 Kč a vysloven zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel po dobu 12 měsíců.

Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného u Krajského soudu v Brně, který rozhodl rozsudkem ze dne 5. 3. 2008, čj. 57 Ca 34/2007 - 43, přičemž ve výroku o vině žalobu zamítl, ve výroku o uložení sankce za přestupek rozhodnutí žalovaného změnil tak, že v souladu se s § 78 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), a § 11 odst. 3 zákona č. 200/1990 Sb. od uložení sankce upouští, neboť k nápravě žalobce postačí samotné projednání přestupku.

Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Skutkový stav zjištěný orgánem prvního stupně považoval za dostatečně zjištěný, správní orgán druhého stupně vycházel z téhož skutkového zjištění, pouze věc částečně jinak právně hodnotil, s čímž se krajský soud ztotožnil. Soud také souhlasil s tím, že určitý podíl na dopravní nehodě měla i M. S., přičemž

v souladu se závěrem žalovaného je toho názoru, že jednání M. S. se nedá posoudit jako jednání přestupkové.

Ohledně námítky žalobce, že rozhodnutí žalovaného změnilo rozhodnutí správního orgánu prvního stupně v neprospěch odvolatele, neboť jím byl uznán i ze spáchání přestupku podle § 49 odst. 1 písm. b) zákona o přestupcích, soud uvedl, že žalobci nebyly v rámci odvolacího řízení kladeny za vinu žádné nové skutečnosti, došlo pouze ke změně jejich právního posouzení (na straně žalobce bylo správně posouzeno, že jinému z nedbalosti ublížil na zdraví), uložené sankce i jejich rozsah zůstaly shodné.

Námítku žalobce, že žalovaný nepostupoval v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu, dle něhož musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům, soud také nepovažoval za důvodnou, neboť žalobce byl s podklady pro rozhodnutí seznámen před vydáním rozhodnutí I. stupně a odvolací orgán již žádné dokazování ve věci neprováděl.

Soud poukázal na své moderační právo dle § 78 odst. 2 správního řádu a uzavřel, že vzhledem k tomu, že jistý podíl viny na dopravní nehodě a jejích následcích měla i paní M. S., s přihlédnutím k tomu, že žalobce projevil lítost nad tím, k čemu došlo, a zejména vzhledem k tomu, že žalobce získal řidičské oprávnění již v roce 1962 a do 9. 9. 2006 se žádného přestupkového jednání nedopustil, upustil od potrestání, neboť má za to, že v daném případě postačí k poučení žalobce a jeho nápravě projednání přestupku.

Proti rozsudku krajského soudu podal žalovaný kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tj. pro nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení a to toliko v části týkající se upuštění od uložení sankce. Žalovaný uznává, že v § 22 odst. 4 zákona o přestupcích stanovené sankce jsou přísné, což ostatně uvedl i při jednání před soudem, nicméně má zato, že v projednávané věci nebylo možno užít práva soudu na moderaci podle § 78 odst. 2 s. ř. s. Podmínkami pro uplatnění moderačního práva soudu je mj. to, že trest byl uložen ve zjevně nepřiměřené výši a upustit od něj či snížit jej lze v mezích zákonem dovolených. První z uvedených podmínek v tomto případě dána nebyla, protože sankce byla správními orgány žalobci uložena v nejnižší přípustné míře, o zjevnou nepřiměřenost musí jít v rámci zákonem stanovené sazby.

Podle § 22 odst. 12 zákona o přestupcích od uložení sankce podle odstavců 4 až 11, s výjimkou odstavce 10 bodu 1, nelze v rozhodnutí o přestupku upustit. Jestliže krajský soud upustil od sankce uložené podle § 22 odst. 4 zákona o přestupcích, pak postupoval v rozporu s § 22 odst. 12 zákona o přestupcích a tedy upustil od sankce mimo zákonné meze. Podle názoru stěžovatele není zákonem dovolenými mezemi limitováno pouze snížení sankce, ale také upuštění od sankce. Stěžovatel při gramatickém výkladu ustanovení § 78 odst. 2 s. ř. s. dochází k závěru, že upuštění od sankce je podmíněno tím, že je musí dovolovat příslušný právní předpis. Z tohoto důvodu navrhuje stěžovatel v napadeném rozsahu zrušení rozsudku krajského soudu a vrácení mu věci k dalšímu řízení.

Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti 28. 4. 2008 uvedl, že s názorem stěžovatele nesouhlasí. Poukázal na to, že stěžovatel je povinen konkrétně vylíčit, v čem spatřuje nesprávnost rozhodnutí krajského soudu a že pouhý odkaz na zákonné vymezení některého z důvodů uvedených v § 103 s. ř. s. nepostačuje. Vzhledem k tomu, že stěžovatel nevyhověl požadavku zákona, způsobil, že kasační stížnost není přípustná ve smyslu s § 104 odst. 4 s. ř. s., jakož i proto, že se opírá o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, ač tak učinit mohl. Dále se žalobce domnívá, že § 78 odst. 2 s. ř. s. dává soudu možnost moderační a tudíž upuštění

od trestu. Stěžovateli v této souvislosti vytýká, že ačkoliv byl obeznámen se žalobou a tedy i návrhem na upuštění od potrestání, z jeho vyjádření ani písemných podání nevyplývá, že by krajskému soudu navrhl, aby nevyužil své moderační možnosti a zamítl návrh na upuštění od sankce. Tento důvod tedy nelze uplatnit jako důvod kasační stížnosti. Dalším důvodem pro zamítnutí kasační stížnosti je skutečnost, že stěžovatel nesprávně vykládá § 22 odst. 12 zákona o přestupcích. Z tohoto ustanovení opravdu vyplývá, že v řízení o přestupcích nelze od uložené sankce dle odst. 4 v rozhodnutí o přestupku upustit, poukazuje však jak na vyjádření stěžovatele, že tento trest je vysoký, tak na nedostatek zákona o přestupcích, který nedává možnost rozlišit způsob spáchání přestupku a důvody, které přispěly k jeho vzniku a nedává možnost uložení podmíněčných trestů tak, jak to při daleko závažnějších porušeních zákona umožňuje trestní zákon. Trest, který mu byl uložen je sice na nejspodnější hranici sazby, ale vzhledem k okolnostem případu je nepřiměřeně vysoký. Moderační právo soudu by mělo mít možnost odstranit nepřiměřenou tvrdost zákona. S rozhodnutím krajského soudu proto souhlasí.

Stěžovatel v replice uvedl, že posouzení dostatečnosti kasační stížnosti ponechává na Nejvyšším správním soudu, sám má za to, že, vymezil srozumitelně právní důvody, pro které považuje rozsudek krajského soudu za nezákonný. K názoru, že kasační stížností uplatněný důvod je nepřijatelný z hlediska § 104 odst. 4 s. ř. s. uvedl, že použití tohoto ustanovení nepřipadá vůbec v úvahu, neboť důvod kasační stížnosti – nezákonnost rozsudku krajského soudu z důvodu nesprávného právního posouzení – stěžovatel nemohl uplatnit dříve, než mu toto právní posouzení bylo vyjevováno. Pokud se týká § 78 odst. 2 s. ř. s. odkázal na obsah své kasační stížnosti a dodal, že soud je v tomto svém právu omezen zákonem, přičemž nemá možnost upustit od správní sankce, jestliže to zvláštní zákon vylučuje.

Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.). Dospěl přitom k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Rozhoduje-li soud o žalobě proti rozhodnutí, jímž správní orgán uložil trest za správní delikt, může soud, nejsou-li důvody pro zrušení rozhodnutí podle odstavce 1, ale trest byl uložen ve zjevně nepřiměřené výši, podle § 78 odst. 2 s. ř. s. upustit od něj nebo jej snížit v mezích zákonem dovolených, lze-li takové rozhodnutí učinit na základě skutkového stavu, z něhož vyšel správní orgán, a který soud případně vlastním dokazováním v nikoli zásadních směrech doplnil, a navrhl-li takový postup žalobce v žalobě.

Je-li tedy soud dle tohoto ustanovení při snížení trestu vázán rozmezím uvedeným ve zvláštním zákoně v příslušném ustanovení (zde zákon o přestupcích), a nemůže-li uložit trest pod spodní zákonnou hranici, je logické, že nemůže ani upustit od uložení trestu, pokud to zvláštní zákon výslovně vylučuje. Ostatně ke stejnému závěru, byť se zčásti odlišnou argumentací dospěl zdejší soud v rozsudku ze dne 25. 6. 2008, čj. 6 As 48/2007 - 58, dostupný na www.nssoud.cz ve kterém konstatoval: „Podle § 78 odst. 2 s. ř. s., rozhoduje-li soud o žalobě proti rozhodnutí, jímž správní orgán uložil trest za správní delikt, může soud, nejsou-li důvody pro zrušení rozhodnutí podle odst. 1, ale trest byl uložen ve zjevně nepřiměřené výši, upustit od něj nebo jej snížit v mezích zákonem dovolených, lze-li takové rozhodnutí učinit na základě skutkového stavu, z něhož vyšel správní orgán, a který soud případně vlastním dokazováním v nikoli zásadních směrech doplnil, a navrhl-li takový postup žalobce v žalobě. Soud tedy může upustit od uložení trestu v mezích zákonem dovolených, jak na to již správně poukázal žalovaný v kasační stížnosti. Ustanovení § 11 odst. 3 zákona o přestupcích sice umožňuje od uložení sankce v rozhodnutí od přestupku upustit, jestliže k nápravě pachatele postačí samotné projednání přestupku, s žalovaným však lze souhlasit v tom, že ustanovení § 22 odst. 12 zákona o přestupcích, které neumožňuje

od uložení sankce podle odst. 4 uvedeného ustanovení upustit, je vůči ustanovení § 11 odst. 3 zákona o přestupcích ustanovením speciálním, a neumožňuje v daném případě od uložení sankce upustit. V daném případě pak nepřipadá v úvahu ani snížení pokuty, protože pokuta byla správním orgánem uložena na spodní hranici zákonné sazby. Krajský soud proto nepostupoval správně, když od uložení sankce žalobci upustil, neboť z vyložených důvodů takovýto postup v daném případě možný nebyl. Nejvyšší správní soud proto rozsudek krajského soudu pro nezákonnost zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).“ Nejvyšší správní soud neshledal v tomto (nyní projednávaném) případě důvod odchýlit se od tohoto právního závěru.

Pro úplnost, se zřetelem na tvrzení uvedená ve vyjádření žalobce ke kasační stížnosti, je třeba dále uvést: Žalovaný ve své kasační stížnosti nejen, že odkazuje na § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., ale i dostatečně konkretizuje, v čem spatřuje nezákonnost napadeného rozhodnutí krajského soudu. Dále žalovaný již ve vyjádření k žalobě namítal (pod bodem VII), že snížení či upuštění od sankce tak jak byla žalobci uložena, není možné, neboť sankce byla uložena v nejnižší přípustné výši. Poukázal i na § 22 odst. 12 zákona o přestupcích. Tomu odpovídají i stížní námítky, které jsou jen podrobněji rozvedené se zřetelem na závěry krajského soudu. Nelze tedy přisvědčit tvrzení žalobce, že kasační stížnost se opírá o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před krajským soudem. Proto se zdejší soud nemusel podrobněji zabývat právní otázkou zda a do jaké míry se předmětná část § 104 odst. 4 s. ř. s. (tedy druhá část věty) vztahuje i na kasační stížnost podanou žalovaným.

Kasační stížnost byla shledána důvodnou a proto byl rozsudek Krajského soudu v Brně v napadené části zrušen a věc byla vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení. Zároveň byl zrušen i výrok o náhradě nákladů řízení, který je na napadeném výroku závislý (§ 109 odst. 2 s. ř. s.).

Krajský soud v Brně je v dalším řízení právním názorem zde vysloveným vázán. V novém rozhodnutí rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. června 2009

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu